

Prinsjesdag

A | Tradities

Tradities

De gouden koets, de Koning, een grote troon, dames met prachtige hoeden op, de minister van Financiën met het koffertje. Het is weer Prinsjesdag. Op deze dag vertelt de regering over haar plannen voor volgend jaar én wat die plannen kosten. **In dit werkblad kom je te weten wat er op Prinsjesdag precies gebeurt.**

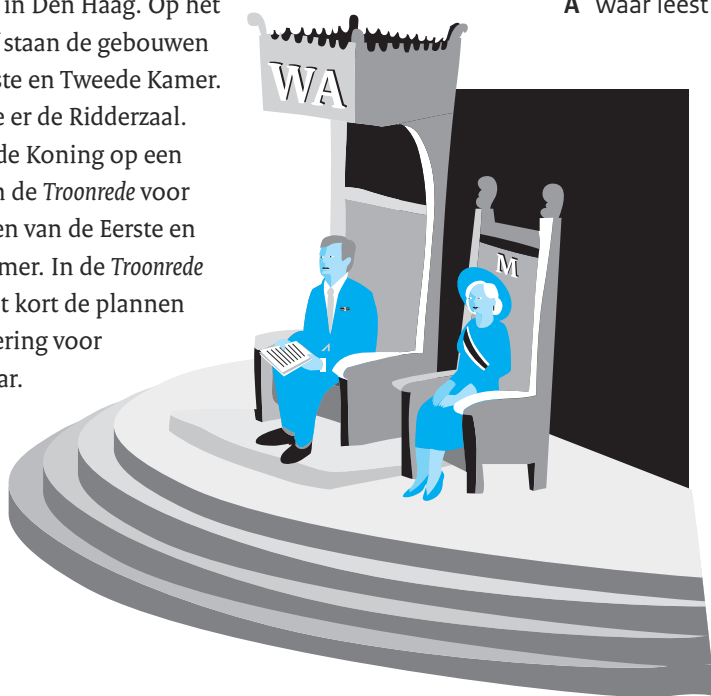
Wist je dat...

... de gouden koets van de Koning eigenlijk helemaal niet van goud is? Er zit alleen een laagje goud op de buitenkant. De koets wordt trouwens getrokken door acht paarden. Naast de koets lopen acht lakeien mee.

Troonrede

Iedere derde dinsdag van september is het Prinsjesdag. Dit jaar is Prinsjesdag extra speciaal. Nu rijdt voor het eerst de Koning in de Gouden Koets naar het Binnenhof in Den Haag. Op het Binnenhof staan de gebouwen van de Eerste en Tweede Kamer. Ook vind je er de Ridderzaal. Daar leest de Koning op een grote troon de *Troonrede* voor aan de leden van de Eerste en Tweede Kamer. In de *Troonrede* staan in het kort de plannen van de regering voor komend jaar.

Opgave 1

Beantwoord de volgende vragen over Prinsjesdag.

A Waar leest de Koning de Troonrede voor?

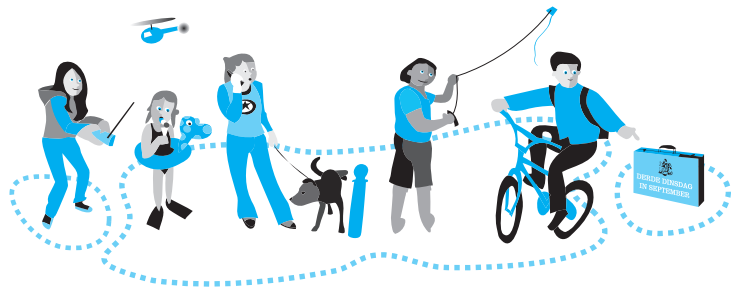
_____

B Op welke dag van de week is het altijd Prinsjesdag?

_____

C Is Prinsjesdag ieder jaar op dezelfde datum?

_____

Het koffertje

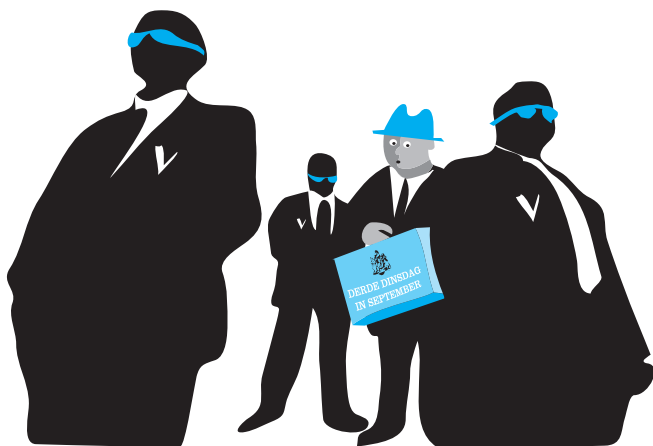
Na het voorlezen van de *Troonrede* in de Ridderzaal loopt de minister van Financiën met een heel speciaal koffertje naar de Tweede Kamer. Daar maakt hij het koffertje open en biedt een stapel stukken aan de voorzitter van de Tweede Kamer aan. Let maar eens op dat koffertje als je op Prinsjesdag televisie kijkt.

Wat zit er in het koffertje?

In het koffertje zitten de *rijksbegroting* en de *Miljoenennota*. In de rijksbegroting staan de plannen van de regering voor volgend jaar én wat deze plannen kosten. De *Miljoenennota* is een samenvatting van de *rijksbegroting*.

Wist je dat...

... het allereerste koffertje van de minister van Financiën nu in het *Belasting- en Douanemuseum* in Rotterdam te vinden is?

Opgave 2

Het koffertje dat de minister van Financiën gebruikt is al meer dan 40 jaar oud. Vind je ook niet dat het tijd wordt voor een nieuw koffertje?

Teken het koffertje zoals jij vindt dat het moet worden. Je mag het hele koffertje tekenen, maar alleen de voorkant is ook goed. Je mag zelf kiezen waarmee je het koffertje tekent, bijvoorbeeld met pen, (kleur)potlood, viltstift, verf of krijt.

Wist je dat...

... Prinsjesdag ook wel *hoedjesdag* genoemd wordt? Prinsjesdag is namelijk de enige dag in het jaar dat (bijna) alle vrouwelijke aanwezigen een hoed dragen.

Opgave 3

Schrijf de antwoorden op de onderstaande vragen in de vakjes.

- Hoe heten de acht mannen die meelopen naast de koets?
- In welke zaal leest de koning de Troonrede voor?
- Waar staan de gebouwen van de Eerste en Tweede Kamer?
- Op welke dag van de week is het altijd Prinsjesdag?
- Wat neemt de minister van Financiën mee op Prinsjesdag?
- Welke kleur heeft de koets van de Koning?
- Hoeveel paarden trekken de koets van de Koning?
- In welke maand is het altijd Prinsjesdag?
- Wat hebben (bijna) alle dames op Prinsjesdag op hun hoofd?

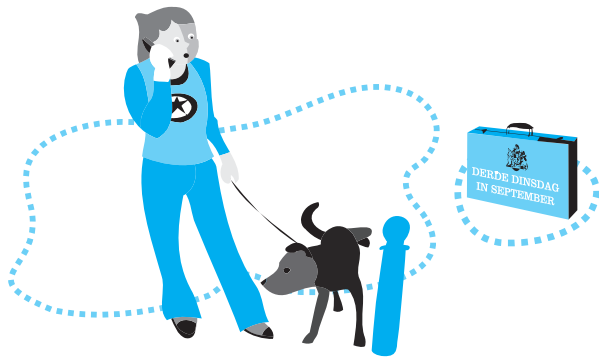
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

Vul de letters van de gekleurde hokjes hieronder in.

Welk woord krijg je dan?

7   2   5   3   4   8   1   6   9

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Prinsjesdag

B | Inkomsten en uitgaven

Inkomsten en uitgaven

De gouden koets, de Koning, een grote troon, dames met prachtige hoeden op, de minister van Financiën met het koffertje. Het is weer Prinsjesdag. Op deze dag vertelt de regering over haar plannen voor volgend jaar én wat die plannen kosten. **In dit werkblad kom je te weten waar het geld voor de plannen vandaan komt en waaraan de regering geld uitgeeft.**

Alles kost geld

Ziekenhuizen, scholen, wegen, politie en openbare bibliotheken. Alles kost geld. Wie betaalt dat allemaal? Dat doet de overheid. De overheid betaalt allerlei dingen die (bijna) iedereen in Nederland gebruikt. Waar haalt de overheid dat geld vandaan? Uit de *belastingen*. Iedereen die in Nederland woont of op bezoek is, betaalt belasting aan de overheid.

Wist je dat...

... de belasting die je betaalt als je iets koopt btw wordt genoemd? Btw is de afkorting voor *Belasting Toegevoegde Waarde* en wordt ook wel omzetbelasting genoemd.

btw **Motorrijtuigenbelasting** Wegenbelasting Belasting *Personenauto's en Motorrijwielen*

Belasting

Als je een baan hebt, verdien je geld. Een deel van wat je verdient, gaat naar de overheid. Dat heet belasting. Je betaalt ook belasting als je iets koopt, bijvoorbeeld snoep of kleren. Een deel van het geld dat je daarvoor betaalt, gaat naar de overheid. Iedereen die een auto heeft, betaalt trouwens ook belasting en zo zijn er nog veel meer soorten belasting.

Opgave 1

Kinderen betalen ook belasting. *Wanneer betaal jij belasting?*

Ik betaal belasting als

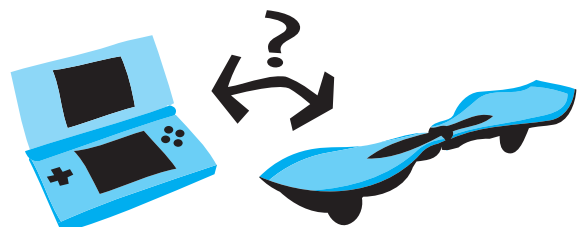

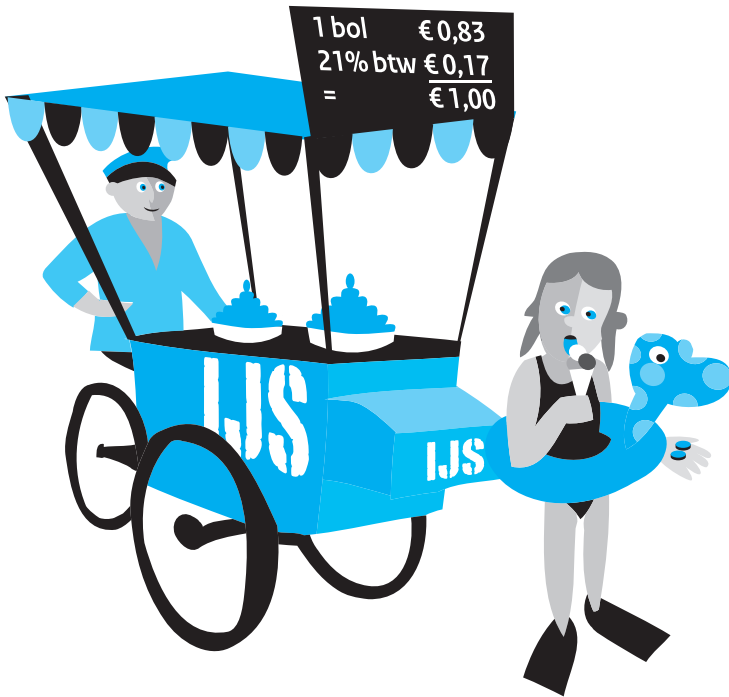

Wist je dat...

... de overheid voor elke leerling in het voortgezet onderwijs geld bijdraagt? Ook je ouders betalen een deel van het schoolgeld als je naar het voortgezet onderwijs gaat.

Opgave 2

A Noem drie dingen die de overheid betaalt.

1 _____
2 _____
3 _____

B Welk van deze drie dingen vind jij het belangrijkste?

_____

C Ik vind

het belangrijkste, omdat

_____
_____
_____

Voor iedereen

Belastingen zijn de belangrijkste inkomsten van de overheid. Met dat geld betaalt de overheid mee aan allerlei dingen die (bijna) iedereen gebruikt, zoals ziekenhuizen, de trein, wegen en de politie. Maar ook dingen in jouw woonplaats, zoals jouw school, de bibliotheek, de speeltuin of het zwembad.

Kiezen

Een euro kun je maar één keer uitgeven. Je moet dus kiezen wat je doet met je zakgeld. Je kunt niet én snoep én een computerspel kopen en dan ook nog geld overhouden voor speelgoed. Ook de regering moet kiezen, want er is natuurlijk nooit genoeg geld om alles te doen.

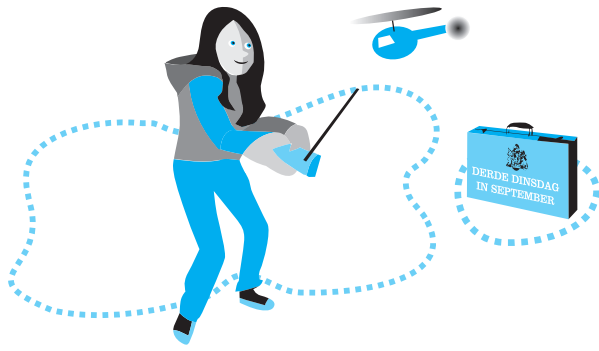
Opgave 3

Wat is waar? Omcirkel het goede antwoord.

De overheid betaalt mee aan de politie.
waar | **niet waar**

De overheid betaalt mee aan jouw schoolreisje.
waar | **niet waar**

De overheid betaalt mee aan de trein.
waar | **niet waar**

Prinsjesdag

C | Rijksbegroting en Miljoenennota

Rijksbegroting en Miljoenennota

De gouden koets, de Koning, een grote troon, dames met prachtige hoeden op, de minister van Financiën met het koffertje. Het is weer Prinsjesdag. Op deze dag vertelt de regering over haar plannen voor volgend jaar én wat die plannen kosten. **In dit werkblad kom je te weten wat de rijksbegroting en Miljoenennota zijn.**

Wist je dat...

... het ministerie van Financiën kort na Prinsjesdag al begint met de voorbereidingen van de rijksbegroting voor volgend jaar?

Opgave 1

A Maak jouw eigen 'mini-begroting'.

Hoe doe je dat? Aan de linkerkant vul je je inkomsten in (zakgeld en misschien verdien je wel geld als je een klusje doet). Aan de rechterkant schrijf je je uitgaven op (wat wil je gaan kopen?).

Inkomsten

Uitgaven

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

B Kom je wel eens geld tekort?

_____

C Zo ja, wat doe je dan?

_____

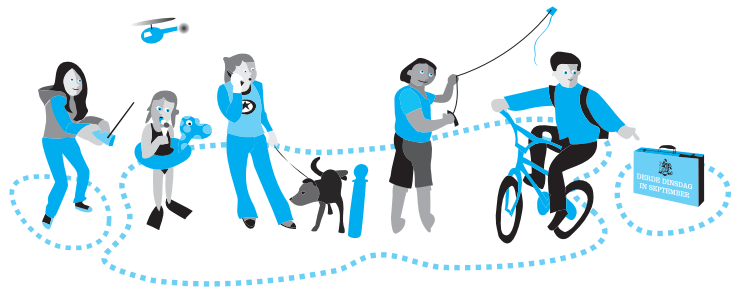
_____

_____

De rijksbegroting

Zoals jij dingen van je zakgeld kunt kopen, zo betaalt de overheid van het belastinggeld voorzieningen voor iedereen in Nederland. Net als jij heeft de overheid dus inkomsten en uitgaven. De regering moet ieder jaar een overzicht maken van al die inkomsten en uitgaven. Zo'n overzicht heet een begroting. De begroting van heel Nederland heet de *rijksbegroting*. Op Prinsjesdag is de *rijksbegroting* klaar en wordt deze aangeboden aan de Tweede Kamer.

Opgave 2

Vul de ontbrekende woorden in.

- A De rijksbegroting is een _____ van de inkomsten en uitgaven van de overheid.
- B Op _____ mag iedereen weten wat er in de rijksbegroting staat.
- C Van de _____ betaalt de overheid dingen die (bijna) iedereen gebruikt.

Een rijksbegroting maken, hoe gaat dat?

- 1 In de regering zitten ministers. Elke minister maakt een begroting. Hij bedenkt wat hij volgend jaar wil doen en hoeveel dat kost.
- 2 Daarna kijken de ministers samen naar alle plannen. Ze kunnen niet alle plannen uitvoeren – je kunt per slot van rekening geld maar één keer uitgeven – dus moeten ze kiezen. De minister van Financiën helpt daarbij.
- 3 Dan maakt iedere minister zijn begroting af.
- 4 De begrotingen van alle ministeries bij elkaar vormen samen de *rijksbegroting*.

Wist je dat...

... de regering naast de ministers ook uit staatssecretarissen bestaat met eigen taken? Zo is de staatssecretaris van Financiën de politieke baas van de Belastingdienst.

De Miljoenennota

Als de *rijksbegroting* klaar is, maakt de minister van Financiën er een samenvatting van. Deze samenvatting heet de *Miljoenennota*. Op Prinsjesdag doet de minister de *rijksbegroting* en de *Miljoenennota* in een speciaal koffertje. Dat koffertje brengt hij naar de Tweede Kamer.

Opgave 3

Wat is waar? Omcirkel het goede antwoord.

De minister van Financiën gaat met een speciaal koffertje naar de Eerste Kamer.

waar | niet waar

De *Miljoenennota* is de naam van alle begrotingen bij elkaar.

waar | niet waar

Alle ministers maken hun eigen begroting.

waar | niet waar